

BILLY COLLINS

Újabb látogatás a Musée des Beaux Arts-ban

Ami a szellemi kint illeti,
a régi festők nem estek a fejük lágyára.
Megértették, hogy az elme,
a vár legszörnyűbb tömlőce,
könnyedén elképzeli papfejú rákot
vagy nemi szervekkel teli asztalkát.

És tudták, hogy az igazán szörnyű
nem a vadul sokkolóban rejlik,
egy tüzes kereket forgató csontvázban, mondjuk,
hanem az apró, közönséges árnyalatban,
mely a pokoli tablóhoz adódik,
a borzalom bogyrának kidolgozásában.

Boschnál a *Szt. Antal megkísértésében*,
például, mennyire nem
a borsózöld ruhás vadkanarcú férfi
ijeszt meg, hanem a fehér mandolin, amit cipel,
nem a csuklyás hulla a kosárban,
hanem ahogy a kosarat felkötötték, hogy lógjon a száraz ágról;

és alighanem Szt. Antalt sem
az a középső táblán lévő
nagy, mérgesnek tűnő hal
ízte a kétségbeesés mohás meredélyéhez,

* Billy Collins (1941–): Amerikai költő. Az Egyesült Államok koszorús költője (US Poet Laureate) volt 2001–2003 között, majd 2004-től 2006-ig New York állam koszorús költője. Bruce Weber a New York Timesban Amerika legnépszerűbb költőjének nevezte. Versei szép számmal jelentek meg magyar fordításban is, főként Kőrösi Imre és Krusovszky Dénes tolmácsolásában. Az alábbi versek a *Conversation Pieces. Poems That Talk to Other Poems*, sel. Kurt Brown – Harold Schechter, introduction Billy Collins, New York – London – Toronto, Alfred A. Knopf, 2007. és a Billy Collins: *Taking Off Emily Dickinson's Clothes. Selected Poems*, London, Picador, 2000. című kötetek felhasználásával készült.

amelyiknek két egérféle szerzet
diskurál a farkán,
hanem inkább, amit a hal visel:

a fakó, narancssárga pelerinféleség,
és rajta,
az ezüstös drótokkal rögzített fémvért,
a jókora becsatolt pánt az állán,
és, igen, a hit végső próbája –
az apró kard, ami lóg a lény oldalán,
annak a rémpontynak,
nyugodtan, barna bőrhüvelybe rejtve.

A Brooklyni Művészeti Múzeum

Most át fogok lépni a puha bársonykötélen,
és belesétálok egyenesen ebbe a roppant Hudson folyós
festménybe, s óvatosan lépkedek tovább a Palisades mentén,¹
ezzel a bottal, amit egy száraz fáról törtem.

Elkerülöm a megbúvó, füstös városokat,
és ösvényt keresek, ami mindig kifelé vezet,
míg el nem tévedek, s reményem se lesz arra,
hogy valaha visszatalálok a múzeumba.

Ott állok majd a szirteken tizenkilencedik századi ruhában,
törpeként a szikla, a hegyek és a hömpölygő víz között,
és horgászni fogok a partról szalmakalapban,
ami olyan érzés lesz, mely mintha ecsetvonás lenne a fejemen.
És el fogok bújni az erdők zöld rejtekében,
így Frederic Edwin Churchnek² nem lesz csodálója,
ki áthajolva a puha bársonykötélen
rámutatna a moccanatlanságban mozgó apró alakomra,
s felkiáltana, mutatva a többieknek, hogy nézzék,

¹ A Palisades Államközi Park (Palisades Interstate Park), mely a Hudson folyó nyugati partjának szirtjein keresztül a Manhattan sziget északi részéig tart.

² Frederic Edwin Church (1826–1900): Amerikai tájképfestő, a Hudson Folyó Iskola (Hudson River School) központi alakja.

s ezért bolondnak tartanak, elvezetnék egy cellába,
hol nem terül körénk tájkép, mi felfedezésre vár,
nincs ez a madárdal sem, mi megállít vándorlásaimban,
s ez a folyó sem kanyarog szélesen, mi megrajzolja
lépteim a ködös enyészpont felé.

PUSKÁS DÁNIEL fordításai

HÁZI SZAPPANYTÓL AZ ARCZENŐCSIG
(Móra Ferenc Múzeum)